

ali gnilih jagod, katere odstrani, da se gniloba ne bode razširjala. Iz povedanega je vidno, da ose niso škodljive živali in da ni opravičeno jih preganjati. Celo koristne so v tem oziru, da nam pokažejo, kje je poškodovano sadje, da ga odpravimo.

Treba je pa preganjati druge sovražnike vinogradov, to je nekatere ptiče in polže. Izmej ptičev so najbolj škodljivi za vinograde kosi, ki z nenavadno hitrostjo obirajo grozdne jagode. Polži pa vse oblazijo in obgrizejo. Nobenega sredstva pa ni, da bi se moglo grozdje popolnoma zavarovati proti tem sovražnikom.

V posamičnih brajdah se je skušalo grozdje oviti s konjsko žimo ali papirjem, ali vsled tega grozdje slabo dozori, ker solnčna gorkota ne pride do njega. Rabijo se tudi cunje kot strašilo za odganjanje ptičev. Ptiči se morda malo boje, ali polži pa za takimi cunjami najdejo še le prav ugodno zavetje.

Za večje vinograde pa seveda take priprave niti niso porabljive. Ne pomaga nič družega, da se polži in škodljivi tiči po možnosti pokončajo. Posebno francoski vinogradniki so se že davno prepričali, da je treba te sovražnike vinogradov na vso moč preganjati. Polže večkrat polovimo, ako po vrsti mej grede, ali v vinogradu mej trte položimo zvitke slame. Po noči gredo polži v zvezke slame, ter jih potem oberemo in pokončamo. Posebno moramo varovati pred polži grozdje, katero mislimo celo prodati. Če polži jagode obgrizejo, ni več grozd za prodaj.

Seveda bolj previden je treba biti pri preganjanju tičev. Tukaj je treba vselej dobro pomisliti, če dotični ptič napravi več koristi ali več škode.

Kmetijske raznoterosti.

Pridelava peščene lucerne se priporoča za kraje, koder modra lucerna ne vspeva, za lahko bolj peščeno zemljo. Peščena lucerna ne raste tako hitro, kakor modra in se zato nekaj manjkrat kosi. Kot kрма je manj sočna, torej ni za zeleno poklado. Listje te lucerne je manjše, steblo tenko, a navadno gostejše. Suha je boljša nego modra lucerna. Sejati se mora koncem aprila ali v začetku maja. Na jeden hektar naj se poseje 30 do 40 kilogramov semena. Seme je navadno dražje, kot seme modre lucerne, zato je večkrat pomešana z rumeno deteljo, zato je dobro dati seme preiskati kakšnemu kmetijskemu preskuševališču. Seje se navadno mej oves, proso ali ječmen.

Za rejo so najboljši prešički, ki se store pomladi. Take živali najlepše in najmočnejše izrasto.

Poučni in zabavni del.

Zgodovina voznje po Misisipiju.

Neka knjiga, ki je nedavno izšla v Zjedinjenih državah, podaja med drugim nekaj precej zanimivih podatkov o voznji po Misisipiju. Takole približno govori:

Z voznjo se je pričelo pri New Orleansu. Še predno se je kupčija popolnoma razvila ob srednjem delu reke,

povspela se je v kupčiji ob jednom tudi reka Ohio. Do leta 1778. tudi ta reka ni posebno posredovala kupčije, toda pozneje je nastala redna kupčija v zvezi s spodnjim delom Misisipijevim. Mesto Pitsburg je postalo glasovito kupčijsko mesto. Leta 1811. iztesali so tu parnik, kateri je taisto leto prvič potoval in sicer proti jugu. Parnik „Orleans“ (tako se je namreč poslednji imenoval) je došel do mesta Orleans 10. januarja l. 1812. V teku prihodnjih deset let so iztesali v Pitsburgu nič manj kakor 30 parnikov, ki so skupno tehtali 5689 ton. Prvi parnik ki so ga delali v Louisville je bil dokončan l. 1815. in je dobil ime „Kentucky“. L. 1818. naredili so v Cincinnati štiri parnike, v Luisville štiri, v Pitsburgu pet in v Wheelingu jednega. Od l. 1820. do časa, ko je nastala meščanska vojska, se je kupčija s pomočjo ladij močno razvila. Na vrhunec svojega blagostanja pa je dospela od l. 1840. do l. 1859. Tedaj je bila dežela že precej obljudena, železnice pa niso imele še tedaj taiste vrednosti, katero imajo sedaj.

Trgovcu Lac ledu je mesto St. Louis jako dopadlo, ker se mu je zdelo ugodno za kupčijo s kožami. Zategadelj se je pozneje naselil v tem mestu. Štatistika v teku šestnajst let pred l. 1805. poroča, da je vredno kož, katere so tu nabirali, znašala vsako leto do tri tisoč sedemsto in petdeset dolarjev. Mesto St. Louis štel je tedaj okoli 1500 duš. Polovica prebivalstva pečala se je med letom z lovom na živali, od katerih so pričakovali kože. L. 1810. štel je mesto 1600 duš, l. 1830. 5852, l. 1840. 16.469. Prvi parnik „Antilope“ je na svojem preiskovanju reke Misisipija priplaval v to mesto l. 1817. Leta 1845. zbralo se je osem meščanov, da poročajo o kupčijskem stanju mesta St. Louis. Med drugim omenjajo, da se je ustavilo l. 1845. v st. louski luki 2050 parnikov, s skupno težo 358.045 ton in 3640 čolnov. Iz med teh parnikov prišlo je 250 iz New Orleansa, 406 iz raznih postaj ob rekah Ohio in Tenesi, 298 iz postaj Illinoisovih, 643 iz postaj Misisipijevih, ladije „Altonske preme“, tako tudi 740 iz postaj ob Misouriju in 204 iz družih reških postaj.

Prvi parnik, ki je preplaval gornji del Misisipija do trdnjave Fort-Snelling se je imenoval „Virginija“. Ta je prišel do Fort-Snellinga začetkom maja l. 1813. Od l. 1823. do 1844. vozila sta tako daleč samo dva ali k večjem trije parniki, ki so plavali po gornjem Misisipiju, prinašali so živež indijanskim kupčevalcem in vojakom, ki so stanovali v Fort-Snellingu. Iz tega se razvidi, da so bili parniki velike koristi, kajti čolni so potrebovali navadno 60 dnij od St. Louisa do Fort-Snellinga.

L. 1844. se je dežela v prebivalstvu zdatno pomnožila, tako, da so ustanovili redno voznjo s parniki. Prvi parnik, ki se je rabil v ta namen, je bil „Otte“, kateri je vozil med St. Louisom in St. Paulom. L. 1851. vozili so že tuji parniki proti Minnesoti, prihodnje leto je neki drug parnik že redno vozil. L. 1853. je bila kupčija že tako močno razvita, da so rabili poprečno jeden parnik na dan.

„Am. Slov.“